

Egenvurdering av ferdighet blant brukere av norske alpinsentre

¹Steinar Sulheim, ²Arne Ekeland & ¹Roald Bahr

¹Senter for idrettsskedeforskning, Norges idrettshøgskole, Oslo ²Martina Hansens Hospital, 1346 Gjetlum

Skiferdighet er antatt å være en sentral risikofaktor for skader i alpinbakken. I epidemiologiske skiskadestudier er ferdighetsklassifisering basert på egenvurdering, og internasjonalt benyttes en rekke forskjellige spørreskjema. Ingen av disse er imidlertid validert, og formålet med denne undersøkelsen var derfor å sammenlikne de mest brukte skalaene med observert ferdighet i skibakken. **Metode:** Undersøkelsen ble gjennomført ved syv forskjellige alpinsentre gjennom vintersesongen 2002. Et tilfeldig utvalg brukere ble bedt om å klassifisere ferdighet ved hjelp av fem forskjellige skalaer: Nivå (ekspert, god, middels god, nybegynner), mestring av løypetype (løssnø, svart, rød, blå/barnebakke), svingteknikk (skjærende/kortsving, parallell/kontinuerlig, stem/skrensesving, plog), erfaring (>5 sesonger, 3-5, 1-2, <1) og fallhyppighet (nesten aldri, av og til, hver skidag, hver tur). Deretter ble de testet i og utenfor løype og skiferdighet klassifisert i fire kategorier basert på observert ferdighet. **Resultater:** I alt 512 personer (243 kvinner og 269 menn) deltok i undersøkelsen – 186 alpin, 164 snowboard, 116 telemark og 46 blades/big foot. Sammenhengen mellom observert ferdighet og egenvurdert ferdighet var gjennomgående middels god, med kappaverdier på 0,34 for nivå, 0,33 for løypetype, 0,38 for svingteknikk, 0,16 for fallhyppighet og 0,26 for erfaring. For alpinister var kappaverdiene 0,28 for nivå, 0,38 for løypetype, 0,43 for svingteknikk, 0,06 for fallhyppighet og 0,19 for erfaring, mens de tilsvarende verdiene var 0,35 (nivå), 0,23 (løypetype), 0,33 (svingteknikk), 0,22 (fallhyppighet) og 0,31 (erfaring) for snowboardere og for telemarkkjørere 0,43 (nivå), 0,47 (løypetype), 0,46 (svingteknikk), 0,20 (fallhyppighet) og 0,36 (erfaring). **Konklusjon:** Utøvernes evne til egenvurdering av ferdighet ved hjelp av spørreskjema er begrenset, dog noe bedre for telemarkkjørere enn de andre gruppene. Klassifisering på grunnlag av svingteknikk synes å være den beste av metodene, mens fallhyppighet er uegnet.

Senter for idrettsskedeforskning er etablert ved Norges idrettshøgskole med økonomisk støtte fra Kulturdepartementet, Norges Idrettsforbund og Olympiske Komite, Norsk Tipping AS og Pfizer AS.